

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Venerabilis Arnesti, (vulgò Ernesti) Primi Archiepiscopi Pragensis

Balbín, Bohuslav

Pragæ, 1664

Arnestus admissum à Pragensibus crimen, in Pauperum solatium, & famis remedium vertit: cum Pragensibus mitissimè colloquitur. Caput VIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42763

Arnestus admissum à Pragensibus crimen, in Pauperum solatium, & famis remedium vertit: cum Pragensibus mitissimè colloquitur.

CAPUT VIII.

Pontanus l. 2.
Bohemia Pia.

Hagek Anno
1361.

Crimen à Senatu Pragensi admissum.

Accidit inter hæc res, scelere tristis, at exitu læta, quæ (si unum crimen abfuisset) nihil optabilius pauperi populo evenire poterat. *Martinus* quidam *Pragensis Ecclesiæ Capellanus*, *Praga* ortus, vir à pietate & virtutibus notissimus, in Curiam antiquæ Urbis *Pragensis* reverenter ingressus, pecuniam quandam sibi à Patre, cujus unicus hæres foret, relictam, & in Curia, (ut mos est) repositam repetebat. *Senatus* (instigante forsitan uno aliquo, qui ad pecuniam oculum animumque adjecerat) durè primùm *Sacerdoti* respondet, deinde cum is Justitiam suam perseveraret defendere, quasi *Senatus* auctoritatem læsisset, è vestigio è conspectu hominem in carcerem rapi jubent. Tum, consultante Senatu, quid agendum esset, eodem furore sententiarum damnatur. Igitur manè primò, ut conscientiam Viatorum antevenirent, ad *Pontem Pragensem* trahitur, & vinculus in flumen *Moldavam* abjicitur & mergitur. Innumeris exemplis conperitum est, nullam facile innocentis sædem impunè patrari & latere posse. Continuo res ad *Archiepiscopum Arnestum* defertur, is omnes cædis conscios anathemate pro potestate ferit, simul *Carolo Casari*, per id tempus, pestilentia metu, *Noribergæ* agenti, quid fieri placeret, ostendit. *Pragenses*, cum proditum crimen viderent, *Casaris* iram veriti, citatis Equis Legatos *Romam* propere mittunt, & quid egissent, quid timerent, *Innocentio Summo Pontifici* significant,

ficant, crimen agnoscunt, supplicat, nihilque, quod misericordiam provocaret, omittunt. Flexus precibus Pontifex, dat ad *Arnestum* litteras, admonetque, ut poenam, quae videretur, contentus, de caetero *Formula Apostolorum Petri & Pauli* meminisset; id Pragensium Legatorum apud se preces, id dolorem intimum meruisse. Legati Romam Pragam omni, quam poterant, celeritate reversi, duram, quae a Caesare & Archiepiscopo narrabatur, sententiam, praevenerunt. Traditis *Arnesto* Summi Pontificis mandatis, cum eadem omnia, quae *Roma*, *Praga* quoque iterarent, tandem ad optimum Praesulem cunctus Senatus, summam poenitentiae significatione, venit; veniam supplices petunt, obsecrant, ad poenam se suamque offerunt; eos *Arnestus* in hunc modum alloquitur: *Filioli mei charissimi, atrox a vobis facinus editum est, & majus sine dubio, quam ut breves hujus vitae poena vos possint absolvere, nisi iram divinam & infinitam justitiam, infinita DEI misericordia, respiciens in faciem Christi sui, finire soleret. At ego haec omnia accusationi vestrae, & conscientiae relinquo, id unum ex vobis audire cupio: quae vos tandem ratio, quae vis, quod crimen, ad inferendam sancto huic viro & Sacerdoti, tam horridam cadem, & perpetrandum tantum facinus adduxerit? Illi provoluti in genua: Venerabilis Pater (respondent) Deum, qui animum, & in eo cogitationes nostras videt, testamur! eam tum criminis speciem nobis objectam, ut nihil dubitaremus mortem meruisse; at nunc manifesta viri innocentia, nostrumque nobis scelus occurrat. Ad haec Antistes: Filioli! mali demonis praestigia, nisi diligenter, quod rectum est, pervideas, judicia humana saepe pervertunt, cujus demonis crudelitas maxime in innocentes & sanctos, solet grassari, latissimumque ducit innocentiam opprimere & damnare; haec sunt illius epulae, hoc regium convivium putat. Is vos, filioli, sine dubio ad ferendam injustam illam sententiam incitavit. Itaque dum tempus est misericordiae, praevenite Justitiam in confessione, ne vos ira divina gladius, qui malos sequitur, comprehendat. At rursus Pragenses: Misericors & optime Pater! poenam, quam irrogaveris, volentes, lubentes sustinebimus. Satis scimus cor paternum tuum, & corde tuo placato, cor quoque divinum, poenitentiam posse placari. *Arnestus* contra: *Elemosynis*, inquit,*

Pragensis Senatus absol-
vitur ab *Ar-
nesto* certa
poenam pro
crimine im-
positam.

quit, redimi peccata sacra littera nos admonent: hoc exemplum in hac publica, quâ DEVS nos inobedientes filios flagellat, calamitate, valeat, quid præsens rerum status à vobis exposcat, facile ipsi videatis. Si pœna modum scire placet, septem millia saccorum frumenti impetro, quod in egentissimos quosq; in urbe vestra dividetis. Illi optimi Præsulis voluntate perspectâ, Anathemate exfoluti, continuo, missis in Moraviam quibusdam Civibus, eam frumenti vim Pragæ advexere, quâ plurimi mortales, fame perituri, sunt servati. Colloquium hoc adduxi, ut ex eo prioris sæculi auream simplicitatem, *Arnesti* paternum in suos animum, non indulgentem, non mollem, sed in severitate sententiæ dulcem & misericordem intelligamus. Fuit verò hæc grandior pecuniæ & frumenti vis, quàm ignarus aliquis locorum, ac temporum possit existimare.

Fertilitas
post famem,

Euthymus An.
13. 6. 2.

At cessantibus noxis, Deoque dolore, & bonorum precibus placato, steriles annos tam copiosa tamque dives per *Bohemiæ* messis anno tertio excepit, ut, cum antè frumenti saccus triginta argenteis grossis, postea uno grosso (quod ut miraculum meritò prædicant historiæ) publicè in foro *Pragensi* venderetur; celsitq; ea frumenti vilitas in *Sacerdotis* occisi gloriam, namque eum de celo messes tam beatas impetrâsse, publico præconio *Populus* affirmavit.

Notæ in Caput VIII.

In Ponte
Pragensi Iu-
stitiæ simula-
crum.

IN flumen *Muldavam* abijcitur. In ponte *Pragensi* suppliciorum locus fuit, cui *Crux* è regione, opere & arte visenda prætenditur; ubi etiam simulacrum armatæ *Iustitiæ* stetitisse narratur. Erant etiam plura alia hujus Pontis (quo firmiorem alterum in *Europa* inveniri negat *Gerardus Mercator*) ornamenta, quæ injurijs temporum, & tot prælijs in ipso *Pragensi* ponte commissis, maxime in *Passaviensi* & *Saxonico* conciderunt, inter quæ *Statua* *Equestris Regis Georgij*, aliæque.

Nul-

Homicidia
admittunt
non facile
occultatur

L. 3. Antbol.
C. 6. 2.

Alij nume-
rant tria
millia aure-
orū & quin-
gentos.

Nullam cædem occultari. Nostra & Majorum tempora plena sunt exemplis; ut in cadibus prodendis singulariter DEI providentia laborare videatur. Adcò ex minimis saepe argumentis ingentes scelerum apparatus, glomeris instar, capto parvo sili initio, legimus evolutos. Exempla quàm plurima multis titulis attulit Zwingerus in Theatro vita humane, & qui cum secutus est Beyerlinck. In Anthologia Græcorum casus viator latronem sic alloquitur: licet me sepelias, tanquam nemine vidente, oculus Justitiæ videt omnia, quæ fiunt! Nobile, quale unquam legerim, exemplum homicidæ, uno dicto fortuito proditi & periti refert Polydorus Verg. l. 8. de rerum Inventoribus, de Godwino Comite Cantianorum. Huc quoq; trahunt nonnulli sanguinem, veniente homicidâ, ab occiso manantem, qua de re scripsit eruditè Hieron. Magius in Miscellan. l. 3. C. 5. omniumq; subtilissimè Kircherus in Magnetismo.

Grandis pecuniæ & frumenti vis, Facile id intelliget, qui ejus temporis Monetam examinârit, de qua Stransky in Rep. Bejem. Fuit verò siliginis saccus, famis tempore, 30. grossis; id est sexaginta ferè grossis hodiernis, adeòq; uno aureo. Septem igitur aureorum millia expendere oportuerat; nisi è Moravia, ubi viliore tum pretio, frumentum petissent; summa grandis pecuniæ, eâ etate, nondum apertis navigatione Indijs. Frumenti saccus seu modius (Rösek vel Strich) 4. mensuras ingentes complectitur, adeò ut ex una ejusmodi mensura commode, præcipuè famis tempore, sustentari robustus vir duabus hebdomadis possit; ex modio enim 130. libras panis pistoris semper expectant.

Oo

Arne-